

Список використаних джерел

1. Буш М.П. Взрывные устройства и следы их применения: Учебное пособие. / М.П. Буш, О.П. Грибунов, А.В. Макаров. – Иркутск: ВСИ МВД России, 2005. – 75 с.
2. Колотушкин С.М. Взрывные устройства и следы их применения: Учебник. / С.М. Колотушкин, В.А. Федоренко. – Волгоград: ВА МВД России, 2010. – 296 с.
3. Прохоров-Лукін Г.В. Методика комплексного дослідження вибухових пристроїв, вибухових речовин і слідів вибуху: Посібник / Г.В. Прохоров-Лукін, В.І. Пашенко, В.І. Биков та ін. – К.: ТОВ Еліт Прінт, 2011. – 216 с.: іл.
6. Курин Г.И. Криминалистические исследования по реконструкции самодельных взрывных устройств по следам их воздействия на окружающую обстановку. / Г.И. Курин. – Дисс. канд. юрид. наук. – Волгоград. 1999. – С. 28.
7. Дильдин Ю.М. Место взрыва как объект криминалистического исследования: Учебное пособие. / Ю.М. Дильдин, В.В. Мартынов, А.Ю. Семенов, А.Д. Стецкевич. – М.: ЭКЦ МВД России, 1995. – 2-е изд., перераб. и доп. – 98 с., 10 ил., прилож., библиогр.
8. Резвана А.П. Криминалистика: введение в курс, криминалистическая техника: Учебник / А.П. Резван, М.В. Субботина, Р.И. Могутинов. – Волгоград: ВА МВД России, 2003. – С. 106.
9. Контемиров В.Т. Особенности осмотра места происшествия, связанного со взрывом и обнаружением взрывных устройств: Практическое пособие. / В.А. Ручкин, В.И. Шапочкин, С.М. Колотушкин и др. – Волгоград: Волгоградская академия МВД России, 2000. – С. 51.
10. Одинцов В.А. Механика імпульсного разрушения при взрыве. // Труды МВТУ № 312. Вопросы физики взрыва и удара. – Вып. – № 1. – М., 1980. – С. 82-86.
11. Моторный И.Д. Теоретико-прикладные основы применения средств и методов криминалистической взрывотехники в борьбе с терроризмом / И.Д. Моторный. – М., 1999. – С. 68.
12. Бахин В.П. Особенности расследования криминальных взрывов. / В.П. Бахин, М.А. Михайлов. – Симферополь, 1999.
13. Кофанов А.В. Особливості проведення огляду і збору слідової інформації на місці кримінального вибуху / А.В. Кофанов, О.Л. Кобилянський, Ю.П. Приходько. – Методичні рекомендації. – К., 2013. – С. 36.

Пустова Г.О.

ВСТАНОВЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНТАКТУ ПІД ЧАС ДОПИТУ МАЛОЛІТНЬОЇ АБО НЕПОВНОЛІТНЬОЇ ОСОБИ

У кримінальному провадженні окремі вікові характеристики особи його учасника мають певне значення, що знаходить своє відображення у процесуальних нормах. Це, зокрема, визначає особливості підготовки й проведення допиту малолітньої особи – дитини до досягнення нею

чотирнадцяти років і неповнолітньої особи, якою може бути малолітня особа, а також дитина у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років.

Тривалість проведення допиту будь-якої особи має процесуальне обмеження в часі. Для малолітньої або неповнолітньої особи незвична обстановка допиту, характер і зміст запитань, які ставлять перед ними і потреба формулювання відповідей, які не можуть спиратися на достатній життєвий досвід такої особи, становить значні труднощі і викликає швидку психологічну втому, надто у випадках, якщо предмет допиту може негативно вплинути на психіку, торкається особистих інтересів та прав допитуваної особи. З цієї причини визначено як обов'язкові умови про те, що допит малолітньої або неповнолітньої особи не може продовжуватися без перерви понад одну годину, а загалом понад дві години на день.

Складність проведення допиту малолітніх та неповнолітніх обумовлена специфікою психології формування показань, віковими та індивідуальними особливостями. Особливу увагу той, хто проводить допит, повинен приділити психологічним особливостям допитуваного, його характеру, темпераменту, навикам, звичкам, мисленню, колу знайомств, способу життя, вихованню в сім'ї. Дані, що характеризують особу малолітнього та неповнолітнього, дозволяють прогнозувати його поведінку під час допиту, вибрати тактично правильний його напрям, оцінювати достовірність показань допитуваного. Тактика допиту малолітніх та неповнолітніх значною мірою обумовлена особливостями їх психіки (підвищеним навіюванням, схильністю до фантазування, високою емоційністю, нестійкістю поведінки), незначним життєвим досвідом, що нерідко приводить до неправильної оцінки ними розслідуваної події в цілому або окремих її елементів. Важливим елементом допиту даного кола осіб є встановлення психологічного контакту.

Психологічний контакт – це найбільш сприятлива психологічна «атмосфера» допиту, яка сприяє взаємодії та взаємовідносинам між її учасниками, певний «настрій» на спілкування. Тобто це довіра і бажання двох осіб обмінюватися інформацією.

Найбільш загальні тактичні прийоми налагодження психологічного контакту:

- правило «накопичення згоди» – на початку допиту задаються питання лише з позитивними відповідями, що не викликають тривоги, поступово вони ускладнюються, наближуються до суті проблеми;

- демонстрація спільності поглядів, оцінок, інтересів (гендерна рівність, місце проживання, земляцтво, захоплення);

- прийом «психологічного прогладжування» – визнання допитуючим позитивних якостей допитуваного, наявності правоти в його позиціях, словах, вияв розуміння (це заспокоює допитуваного, підвищує почуття впевненості, доброзичливості зі сторони допитуючого);

- займане місце партнерів по спілкуванню відносно один одного;

- частота і стійкість візуального контакту;

- наявність природної, невимушеної міміки, жестів, схожість манери

спілкування;

- створення належної обстановки допиту;
- конкретна поведінка слідчого, який представляє інтереси держави;
- доброзичливість, неупередженість ставлення до допитуваного;
- вміння вислухати до кінці, не підвищувати тон;
- проведення бесіди на вільну тему.

Одним з найважливіших тактичних прийомів, який можна застосувати під час допиту малолітнього та неповнолітнього є вибір місця проведення допиту, варто обрати місце, де на допитуваного оточуюче середовище буде впливати позитивно це може бути парк, сад, місце, де допитуваний почуватиме себе вільно.

Отже, на нашу думку, становлення психологічного контакту під час допиту малолітніх і неповнолітніх неодмінно принесе бажані результати і допоможе встановленню обставин кримінального правопорушення. Варто дотримуватися тактичних прийомів щодо налагодження цього психологічного контакту.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : Є.М. Блажівський, Ю.М. Грошевський, Ю.М. Дьомін та ін.; за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки. – Х.: Право, 2012. – 664 с.
2. Криміналістика: Підручник / В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова, В.А. Журавель та інші – Х. : Право, 2008. – 464 с.
3. Криміналістика: Підручник / В.М. Салтєський. – К.: Кондор, 2005. – 588 с.
4. Реуцкая И.Е. Психологические особенности допроса несовершеннолетних / И.Е.Реуцкая, О.И. Бродченко // Прикладная юридическая психология. – №3, 2008.

Пустовойтова Я.В.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ, СУЧАСНИЙ СТАН ТА МОЖЛИВОСТІ СУДОВО-ПОЧЕРКОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Потреба у судово-почеркознавчій експертизі й відповідно у судовому почеркознавстві історично виникла дуже давно. Із літературних даних, ще у Древньому Римі у часи візантійського імператора Юстиніана (V-VI ст.ст.) дослідження почерку для судових цілей відображено у законодавстві.

У Росії вже у 15 ст. порівняння почерків використовувалося як засіб посвідчення справжності документів.

Природно не можна говорити про судово-почеркознавчу експертизу як про спеціальну галузь знань до того, як з'явилася криміналістика як наука. Це були часи, коли експертизу почерку проводили некомпетентні, часто випадкові особи. На підставі досвіду і спостережень завдання встановлення виконавця за почерком намагалися вирішувати вчителі чистописання, художники, а іноді і просто грамотні люди.

Формування судового почеркознавства за кордоном пов'язано з